St. 9 Poštnina plačana v gotovini (Tassa pagata con la posta) Trstu, v soboto 10. januarja 1925. Posamezna številka 20 cent. Letnik I.

EDINOST

Izhaja, izvzemši pondeljek, vsak dan ... raj. Uredništvo: ulica Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopisi pošiljajo uredništvu; pisma se ne sprejemajo, rokopisi se vračajo. — Odgovorni urednik: Prof. F. Peric. — Lastnik tiskarne ... tiskarne Edinost. — Naročnina za mesec L 7.—, 3 mesece L 20.— ... za L 32.— in celo leto L 60.— Za inozemstvo mesečno 5 lir več. Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm.) — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent ... zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2. — Oglasi, naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Za pravično in dobrohotno javno upravo

Boj med sedanjo vlado in opozicijami ali, kakor trdijo te poslednje, med moralo in materijalno silo, je dosegel svoj višek, je stopil v najakutnejše stanje. Zaplenjajo se opozicijonalna glasila vsevprek. Vršijo se hišne preiskave pri odličnih politikih in voditeljih opozicije, v uredništvih opozicijonalnih glasil vseh političnih barv in struj. Aretiranih je bilo celo nekaj poročevalcev inozemskih listov z utemeljevanjem, da so širili neresnične in vznemirljive vesti o položaju v deželi. To pa je bilo, po našem mnenju, čin neprevidnosti, ker more ravno ta ukrep vzbujati v inozemstvu domneve, ki bi bile vladi neprijetne in da jih je ravno zato hotela preprečiti. Kljub vsem odločnim izjavam načelnika vlade se ravno te dni ponavljajo napadi na osebe in na imetje naprav opozicijonalnih strank.

Govor Mussolinijev bi kazal, da je vlada hotela podreti vse mostove, ki bi mogli dovesti do kakega pomirjenja. Odstop obeh liberalnih ministrov iz vlade govori za to domnevo. Izvzemši seveda slučaj, da so sedanji ostri ukrepi vlade le nekak taktičen manever v svrho zastrašenja opozicij in da ni še izrečena zadnja beseda. Tudi to ni, po dosedanjih izkustvih, povsem izključeno. Spričo sedanje napetosti v razmerju med vlado in opozicijo je torej težko že samo ugibanje, kaj nam utegnejo donesti bližnji in morda tudi bolj oddaljeni dnevi, kaka presenečenja morejo priti v politično življenje države.

Hudo za nas pa je pri vsem tem, da se v tem političnem vrvežu skoro povsem pozablja neko drugo vprašanje, ki je neizmerne važnosti in ki se mora koristno rešiti, ako naj pridejo nove pokrajine do zdravega in plodonosnega razvoja. Je to vprašanje dobre uredbe državne uprave, ki bi bila primerna potrebam in zahtevam prebivalstva teh pokrajin, ki bi bilo tudi v eminentnem interesu države same. Je to torej vprašanje, ki se živo dotika naše pokrajine in nje mnogovrstnih interesov.

Nemški poslanec Sternbach je naglašal nedavno v zborници — pri razpravi o proračunu finančnega ministrstva — da se vsa javna uprava nahaja v kaotičnem stanju. Razlago za to trditev poslanca Sternbacha naj podamo v naslednjem.

Novi upravni zakoni so se prehlastno in brez pomislekov raztegnili tudi na nove pokrajine, ne da bi se bile — in to je, kar povzroča zmešnjavo — obenem odpravili obstoječi upravni predpisi. Tako se je raztegnil tudi razsežni in komplicirani davčni sistem. Najhujše pa je v tem, da vsi tisti neštevilni dekreti niso vsebovali besedil zakonov samih, marveč so navajali le datume in številke stotin zakonov in izvršilnih predpisov. Na tak način je neki dekret raztegnil na naše pokrajine blizu dvesto zakonov in predpisov o direktnih davkih. Že ta način raztegnitve in objave novih upravnih in finančnih zakonov — v polnem besedilu — je pomenil nerazumljivo površnost, če pomislimo, kako je vplival na vse občansko in gospodarsko življenje prebivalstva. Vrhu tega so oblasti delale velike težave poučevanju prebivalstva in pri prvi porabi finančnega zakona se je uveljavila največja strogost in se je izključil naš jezik na ustmenih razpravah in v pismenih vlogah.

Tak davčni pritisk je izzval splošno in globoko nezadovoljstvo med prebivalstvom novih pokrajin. Posebno še, ker so se davki predpisovali visoko in neenako, tako da so v mnogih slučajih dosegli tretjino letnega čistega dohoda.

Čudno je postopala vlada tudi pri izmenjavi kronskih zneskov. Mnogo tozadevnih prošenj leži še danes na vladnih mizah. Da pa se izmenjava ni izvršila, niso bili krivi lastniki kron, marveč je bil vzrok v pomanjkljivi pripravi in objavi dotičnih odredb.

Vprašanje odkupa vojnega posojila ni niti še načeto. Vojna odškodnina se izplačuje počasi. Vojni invalidi, vdove in sirote še niso izenačeni onim v starih pokrajinah. Celo osebe, ki imajo po obstoječih zakonih pravico do mirovine, ne morejo dobiti, kar jim gre. Tudi mnogi pohabljenci morajo čakati na nakazilo pristoječih jim pristojbin, tako da morajo često prositi miloščine pri občinah in dobrodelnih napravah.

Žalostno poglavje je tudi odpuščanje in umirovljenje uradnikov, učiteljev in državnih nameščencev. Zlo, ki je neogibna posledica temu, je v glavnem dvojno. Stotine družin se iznočajo pomanjkanju in bedi. Trpi pa tudi državna uprava sama, ker je izgubila s tem sposobne ljudi, ki poznajo oba jezika in so zato usposobljeni za posredovanje med javno upravo in prebivalstvom.

Naj omenimo še razlastitveni dekret, ki odjemlje prebivalstvu možnost svobodnega razpolaganja s svojim imetjem.

In po vsem tem se še vlada čudi, da je prebivalstvo že sito večnih obljub in zagotovil, ki se ne uresničujejo skoro nikoli, pač pa sledijo še druge krivice in bremena. Gospod ministrski predsednik je rekel nedavno, da se čustva kmalu ohlajajo, če se ne gojijo stalno in dobrohotno. Z ozirom na ta veljavni izrek pozivamo vlado, naj ukrene, da se večna zatiranja prenehajo, naj se vlada ne izneverja svojim obljubam, naj se ne gazijo naše ljudske pravice, naj se ne izganja naš jezik, naj se nam povrne naša šola in kultura, naj se ne razlašča naša zemlja. Potem pridejo tudi spoštovanje in prijateljska čustva od strani naše narodne manjšine. Še le potem, ko bodo izpolnjene naše zahteve, ki jih najodločnejši državniki smatrajo kot opravičene, bo naše prebivalstvo povsem pomirjeno ter pride do mirnega in prijateljskega sožitja med obema narodoma! Kličemo na ves glas: dajte nam modro, smotreno urejeno, pravično in dobrohotno javno upravo!

Kdaj bodo volitve?

PARLAMENTARNI ODBOR ODOBRIL NAČRT ZA VOLILNO REFORMO STALIŠČE OPOZICIJE - MATTEOTTIJEV PROCES

RIM, 9. Danes ob 10. uri se je sestal parlamentarni odbor za reformo volilnega zakona. Navzočni so bili: On. Casertano, predsednik, D'Alessio Francesco, poročevalec, Pennavaria, tajnik, dalje Sandrini, Bianchi Fausto, Petrillo, Caradonna in Bottai. Na predlog on. Pennavaria je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija: Odbor odobrava novo besedilo zakonskega načrta ter zaključuje delo; pošilja tople pozdrave predsedniku on. Casertano, ki je z visoko avtoriteto in strokovnjaško vodil delo, ter častita poročevalcu on. D'Alessio Francesco, čigar globoko znanje in marljivost sta bila občudovanja vredna pri proučevanju zakonskega načrta.

Parlamentarni odbor je tedaj zaključil svoje delo. Posloval je z vso naglico po naročilu ministrskega predsednika. Zbornica ne bo sicer razpravljala takoj v pondeljek o zakonskem načrtu za volilno reformo; a gotovo je, da bo to storila najkasneje na četrtkovi seji, ako že ne v sredo. Do takrat bo on. D'Alessio gotov s svojim poročilom; D'Alessio je namreč prosil, naj se razprava za par dni odloži, da bo mogel med tem časom sestaviti poročilo.*)

Naglica, v kateri se vršijo vsa pripravljalna dela za odobritev volilne reforme, daje skoro onim prav, ki trdijo, da se bodo vršile volitve v razmeroma kratkem času. On. Mussolini dela gotovo vse po gotovem načrtu. Predvsem bo predložil zbornici nov volilni red za državnozborske volitve; nadalje bi zbornica odobrila zakonski načrt glede ženske volilne pravice pri upravnih (pokrajinskih in občinskih) volitvah. Nadalje si bo ministrski predsednik on. Mussolini zagotovil odobritev državnih proračunov za prvo polletje poslovnega leta 1925-26. Vse to bi se izvršilo do konca meseca januarja. Nato bo on. Mussolini lahko zaključil zasedanje zbornice. Sledil bi lahko razpust zbornice in nato razpis volitev, ko bi ne bile na poti tehnične ovire in predvsem Matteottijev proces. Splošno namreč prevladuje mnenje, da se mora zaključiti Matteottijev proces pred novimi volitvami; izid procesa bo pač zelo vplival na volilce. Nekateri listi poročajo, da bo pričel proces prve dni marca; a trajal bo gotovo kake tri mesece.

Druge ovire so zgolj tehničnega značaja. Te so nastale predvsem radi uvedbe večkratnega glasu v volilni zakon. V smislu te novotarije bodo vsi volilci razdeljeni v več kategorij; nekateri bodo imeli samo en glas drugi zopet dva, tretji tri. Ker je treba volilce razdeliti po kateg., bodo morale občine sestaviti nove volilne imenike. V smislu zakona pa je treba 5 mesecev za sestavljanje novih imenikov, da lahko volilci vložijo priziv radi kakih nepravilnosti. Potemtakem je izključeno, da bi se volitve mogle vršiti pred jesenjo.

Ostaja še vprašanje, kdo bo vodil volitve in kdo se jih bo udeležil. Danes pač ni mogoče z gotovostjo reči, da jih bo vodil on. Mussolini, kakor ni mogoče trditi, da se opozicija ne bo udeležila volitev. Volitve so še precej daleč in med tem časom bo Rim lahko še veliko doživel.

Stališče opozicije ni niti po objavi njenega proglasa še razjašnjeno. Vse kaže, da je opozicija jako previdna. Kakor znano, obstojijo v opoziciji tri struje z ozirom na vprašanje o bližnjem postopanju opozicijskih poslancev. Nekateri poslanci so za to, da vsi opozicijski poslanci podajo ostavko; drugi zopet, da opozicija vztraja na dosedanjem stališču; tretji, da gre opozicija demonstrativno v zbornico. Demokratski socijalci so za to, da se prične opozicija udeleževati sej zbornice. Maksimalisti so proti tej nameri. Splošno pa vse skupine parlamentarne opozicije izjavljajo, da se bodo pokorili sklepu skupnega vodstva.

*) Predsednik parlamentarnega odbora za proučitev volilne reforme on. Casertano je že izročil načrt v tisk zborнični tiskarni. V soboto dopoldne bo že razdeljen med poslance. Eno izmed glavnih reform volilnega zakona predstavlja ravno uvedba večkratnega glasa Na ta način je praktično odpravljena splošna volilna pravica.

Večkratni glas

v smislu nove volilne reforme

Večkratni glas je podrejen pismenosti. Dopolnilni glas se priznava le onim volilcem, ki pripadajo enajstim kategorijam; to so:

Kategorije z večkratnim glasom

1. Efektivni člani znanstvenih, literarnih in umetniških akademij; 2. profesorji kateresibodi stopnje in oni, ki so usposobljeni za podučevanje na javnih zavodih in šolah; rektorji in ravnatelji vzgojnih zavodov, priznani od pristojnih šolskih oblasti, in prosvetni ministri; 3. Absolventi srednjih šol nižje stopnje in oni, ki imajo enakovreden študijski naslov. 4. člani viteških redov v kraljestvu. 5. oficirji in podoficirji armade, mornarice in prostovoljne milice, tudi če so že upokojeni ali pa na neomejenem dopustu. 6. Oni, ki so bili odlikovani za vojaško hrabrost ali pa za civilne zasluge. 7. Oni, ki so vršili najmanj leto dni posle pokrajinskega ali občinskega svetnika, člani pokrajinskih upravnih odborov, trgovskih in agrarnih odborov. 8. Lastniki, ravnatelji in upravitelji dnevnikov ali pa tednikov, ki izhajajo najmanj eno leto; novinarji, vpisani najmanj eno leto v stanovskem novinarskem udruženju, ki je priznano po določbah, katere bo vseboval pravilnik. 9. Oni, ki so vršili vodilne funkcije ali pa nosili odgovornost upravnega, tehniškega ali pa industrijskega, trgovskega ali poljedelskega značaja vsaj dve leti ter so plačevali državi letnih 100 lir direktnih davkov. 10. Oni, ki plačujejo državi letno nad 100 lir direktnih davkov ali katerosibodi vsoto, samo če vodijo podjetje, katero oddaja državi višjo vsoto davkov. 11. Družinski očetje, ki imajo najmanj pet živečih sinov, ali pa če so enako število sinov izgubili v vojni.

Ostale kategorije

Dvojni dopolnilni glas imajo naslednje kategorije:

1. člani kraljeve družine in kardinali. 2. Oni, ki so bili odlikovani z zlato medaljo za vojaško hrabrost. 3. Oni, ki so odlikovani z vojaškim redom ali pa s civilnim redom «Savoia»; nadalje vitezi velikega križa reda sv. Mavricija in Lazarja in italijanske krone. 4. Oni, ki vršijo častne posle, imenovane v eni izmed prvih štirih kategorij, določene s kraljevim dekretom z dne 19. aprila 1868, tudi če so nekdaj vršili dolžnosti senatorjev ali pa poslancev. Nadalje redni profesorji kraljevih univerz kategorij A in B. 5. Oni, ki nosijo vsaj tri naslove izmed onih naslovov, ki so potrebni za dvojni glas.

Vprašanje dunajske poštne hranilnice

na konferenci nasledstvenih držav

RIM, 9. Kakor smo že včeraj poročali, se bo nadaljevala v pondeljek v Rimu konferenca nasledstvenih držav bivše avstro-ogrske monarhije. Te konference se bodo udeležile Italija, Jugoslavija, Čehoslovaška, Avstrija, Poljska, Ogrska in Romunija. Zborovalci bodo imeli tu izvršiti dve nalogi: ureditev vprašanja poštne hranilnice na Dunaju in rešitev problemov, ki izhajajo iz členov 266 in 273 st. germainske ter členov 249 in 256 trianonske mirovne pogodbe.

Seje delegatov so se začele 1. decembra z otvoritvenima govoroma italijanskega zastopnika markiza Negrotto di Cambiaso ter delegata Romunije ministra Lahovaryja, nakar sta se — po imenovanju italijanskega delegata za predsednika konference — 4. decembra ustanovili dve podkomisiji, ena za proučevanje prvega, druga za proučevanje drugega vprašanja dnevnega reda, in obema je bil imenovan za predsednika kom. Giannini, glavni tajnik za diplomatske sporne zadeve na rimskem zunanjem ministrstvu.

Na prvih sejah po sedanjih počitnicah se bo skušalo priti do zaključitve del teh dveh podkomisij, tako da se bo lahko plenarna seja spravila na končno reševanje vprašanj. Tako bo tudi sedanje sklicanje nasledstvenih držav, katero je treba smatrati kot drugo zasedanje rimske konference, rešilo zopet del težavne naloge, ki izhaja iz udejstvitve mirovnih pogodb.

Glavna važnost tega sestanka leži v razdelitvi premoženj javnih juridičnih oseb ter premoženj, ki obstojajo iz zapuščin, daritev in ustanov med nasledstvene države. Za izvršitev teh operacij je treba, da določijo nasledstvene države najprej načela in nato še način postopanja pri razdelitvi; prva naloga gre za tem, da se določi juridični pomen posameznim izrazom, nakar bo treba proučiti vprašanje kriterijev za razdelitev, ker se bi moglo tu postopati po teritorijalnem načelu, ali demografskem ali zgodovinskem itd.; končno treba še proučiti konkretne slučaje.

Na posebne težave bo konferenca naletela pri reševanju vprašanja vrednostnih papirjev, ki bi — ako cenjeni na podlagi avstrijske krone — ne predstavljali nobene praktične vrednosti, medtem ko bi postali velike važnosti, ako se jih bi cenilo po drugačnih načelih.

V preteklih dneh so se vršile v palači Chigi na pobudo ministrstva za zunanje stvari seje delegatov vseh ministrstev, na katerih se je razpravljalo o izvršitvi konvencije med nasledstvenimi državami glede arhivov bivše avstro-ogrske monarhije. Teh sej se je udeležil tudi sen. Salata, ki je kot zastopnik Italije podpisal dunajski zapisnik od 30. oktobra p. l. za izvršitev omenjene konvencije.

Mednarodna revija za poljedelstvo

izhaja s tekočim letom tudi v nemškem jeziku - Sotrudniki iz vseh delov sveta

RIM, 8. Danes je izšla mednarodna revija za agronomijo, glasilo mednarodnega poljedelskega zavoda, ki obhaja drugo obletnico svojega obstoja. Revija vsebuje študije prvovrstnih nizozemskih, ruskih, nemških, belgijskih poljedelskih strokovnjakov. K informacijskemu oddelku so prispevale posebno mnogo Danska, Japonska in Rusija. Po prizadevanju nemške, švicarske in avstrijske vlade prične ta revija izhajati s tekočim letom razen v italijanski, angleški, francoski in španski izdaji tudi v nemškem jeziku. V letu 1925 bo prinašala revija zelo važne članke o mednarodnem poljedelskem položaju izpod peresa ameriških, japonskih, brazilskih, nemških, čehoslovaških, indijskih in egipčanskih strokovnjakov. S tekočim letom postane ta revija uradno glasilo mednarodne zveze za proučevanje zemlje in glasilo mednarodnega udruženja za nadzorovanje setve.

Sklicanje ministrskega sveta

RIM, 9. Ministrski svet je sklican za pondeljek, 12. t. m. ob 10. uri.

Maksimović v sporu z novinarji

Odhod opozicijskih načelnikov iz Beograda

BEOGRAD, 9. (Izv.) Proglas načelnika opozicijskih strank je vzbudil precej ostre polemike po časopisju, ki pa ne bodo vplivale na nadaljni razvoj dogodkov.

Dr. Spaho, dr. Behmen in Ljuba Davidović, so odpotovali nocoj iz Beograda. Rude Bačinić, Pavle Radić in dr. Korošec so zapustili Beograd že sinoči.

ZAGREB, 9. (Izv.) Z jutranjim brzim vlakom je prispel iz Beograda dr. Korošec. Podal se je na sodnijo ter hotel na vsak način konferirati z Radićem. Sodišče mu je prošnjo zavrnil z motivacijo, da ni Radića še zaslišal preiskovalni sodnik. Dr. Korošec je nato odšel k Radićevemu odvetniku drju. Trumbiću, da se z njim posvetuje. Dr. Korošec se je sestal še z drugimi radićevci, ki so na svobodi. Na posvetovanju so sklenili, da se bo dr. Korošec sestal z Radićem, kakor hitro ga bo preiskovalni sodnik zaslišal.

Radikalska lista za Beograd

BEOGRAD, 9. (Izv.) Nocoj se je vršila seja izvršilnega odbora radikalske stranke. Na seji so razpravljali o kandidatski listi z Beograd. Do končnoveljavnega sklepa ni prišlo. Nadalje se je vršila razprava o kandidaturah za vsa volilna okrožja.

Po seji je notranji minister Maksimović izjavil novinarjem, da je notranje ministrstvo izročilo vse dokumente o Radiću, predvsem pa pogodbo z Madžansko, zunanjemu ministrstvu v svrho prepisa.

Večerni opozicijski listi so takoj prinesli Maksimovićeve izjave; dostavili so, da je Maksimović izjavil, da pogodba med Radićem in Madžarsko ne nosi nobenega podpisa. Minister Maksimović je nato sprejel nekega novinarja, kateremu je zanikal to trditev opozicijskega tiska. Rekel je, da je le izjavil, da bo dokumente o Radiću, posebno pa pogodbo z Madžarsko izročil zunanjemu ministrstvu v svrho prepisa. Zlovoljen je dodal, da bo prekinil vse stike z onimi novinarji, ki bodo potvarjali njegove izjave.

Pred rešitvijo vseh vprašanj med Italijo in Jugoslavijo

Bodrero pozvan v Rim

BEOGRAD, 9. (Izv.) Danes je konferiral italijanski poslanik gen. Bodrero z zunanjim ministrom Ninčićem, z njegovim pomočnikom Markovićem in z načelnikom oddelka za mednarodne pogodbe drjem. Rybařem in notranjim ministrom Maksimovićem. Jutri odpotuje gen. Bodrero v Rim, kamor je bil pozvan, da poroča Mussoliniju.

Italijanski poslanik je izjavil, da bodo vsa vprašanja, ki se tičejo odnošajev med Italijo in Jugoslavijo, v najkrajšem času rešena.

Po zaključitvi konference v Benetkah prispe gen. Bodrero zopet v Beograd.

Sestanek Male antante v Bukareštu

BEOGRAD, 9. (Izv.) Konferenca Male antante se bo vršila v sredi meseca marca v Bukareštu. Zunanji minister dr. Ninčić zanika vest, da se bo sestal z romunskim zunanjim ministrom Ducom v Temešvaru.

Medministrska konferenca v Beogradu

za nerešena vprašanja Reke

BEOGRAD, 9. Te dni se je vršila tu konferenca medministrske komisije, katere se je udeležil tudi predsednik jugoslovenske komisije na beneški konferenci, dr. Rybář. Na tej konferenci se je razpravljalo o dveh vprašanjih, ki nista še rešeni in ki se tičeta Reke, t. j. vprašanje luke in vprašanje železniških tarifov.

Ti dve vprašanji se bodeta morali končnoveljavno rešiti na predstoječih pogajanjih v Benetkah. Konferenca se bo zopet otvorila 15. t. m. Dr. Rybář bo še dobil navodila od svoje vlade in bo tekom prihodnjega tedna odpotoval v Benetke v spremstvu ostalih članov jugoslovenske komisije.

Rojstni dan kraljice Marije

BEOGRAD, 9. (Izv.) Danes se je vršila v Sabotski cerkvi slavnostna maša ob priliki proslave rojstnega dne kraljice Marije. Prisostvovali so diplomatski, vojaški in civilni krogi ter člani vlade. Po slavnosti so se udeleženci vpisali v dvorno knjigo. Ob tej priliki je kraljica Marija darovala 15.000 dinarjev za nabavo oblek vojnim sirotam.

Sovjetska vlada ni protestirala pri jugoslovenski radi Radića

BEOGRAD, 9. (Izv.) Dobro poučeni krogi zanikajo vest, da bi bila sovjetska vlada protestirala pri jugoslovenski radi aretacije Radića. Vest je toliko bolj brez vsake podlage, ker ni Jugoslavija v nikakih stikih z Rusijo.

Pogajanja med Jugoslavijo in Grčijo

LONDON, 9. «Daily Telegraph» javlja iz Aten: Jugoslovenski poslanik bo 16. januarja z grškim zunanjim ministrom določil datum za pričetek pogajanj glede obnovitve zveze z Jugoslavijo. Ta pogajanja se bodo pričela v Atenah takoj po državnozborskih volitvah v Jugoslaviji. Sodelovali bodo diplomatski, prometni in trgovinski zastopniki obeh držav. Grške oblasti so pripravljene privoliti v čimvečje olajšave glede pristopa Jugoslavije k Egejskemu morju in pristati na tarifne olajšave v solunski svobodni coni, odklanjajo pa vsako razpravo, ki bi tangirala suverene pravice Grčije.

Vprašanje medzavezniških dolgov

na finančni konferenci v Parizu - Seje odgodene na pondeljek

PARIZ, 9. Včerajšnji dan medzavezniških delegacij je potekel med poluradnimi razgovori in se je zaključil z zelo kratko plenarno sejo. Angleški finančni minister Churchill je imel zjutraj nov razgovor s polkovnikom Loganom, pooblaščencem washingtonske vlade, ki ima skleniti z Anglijo dogovor z ozirom na vprašanje ameriške vojne škode. Logan je po tem razgovoru razložil članom ameriške delegacije sedanji položaj pogajanj.

Winston Churchill se je nato podal na finančno ministrstvo, kjer se je na dolgo razgovarjal z ministrom Clementelom: Govorilo se je tu seveda zopet o perečem vprašanju medzavezniških dolgov.

Po sestanku glavnih delegatov, ki se je vršil ob 15. v Clementelovi pisarnici na finančnem ministrstvu in na katerem se je sklenilo, da se bodo dela konference po možnosti pospešila, so se vse delegacije zbrale ob 17. na zunanjem ministrstvu, kjer se je vršila zelo kratka plenarna seja. Tu je minister Clementel sporočil delegacijam program konference in se je sklenilo, da bo današnji in jutrišnji dan posvečen zasebnim sestankom tehničnih delegacij, ki bodo imele izravnati še obstoječa nasprotstva. Plenarne seje konference so določene na pondeljek in torek. Na posebnih sestankih med raznimi delegacijami bodo Francija, Belgija in Anglija razpravljale v prvi vrsti o vprašanju odstotkov in prednostih Belgije. Z druge strani se bodo te vlasti skupno z Italijo skušale sporazumeti z ozirom na vprašanje zastankov in zasedbenih stroškov. V soboto se bodo proučili računi glede Porurja in obstoja nada, da se bo prišlo do nedelje do sporazuma z ozirom na udeležbo Amerike na letnih obrokih Dawesovega načrta.

Na splošno prevladuje mnenje, da se bo konferenca zaključila v torek zvečer ali v sredo. Njena važnost bo ostala v tem, da je bila ž njo dana prilika zastopnikom Francije, Italije, Anglije in Združenih držav, da so se mogli pogovoriti — izven uradnega programa konference — o vprašanju medzavezniških dolgov, tako da je postala posebna tozadevna konferenca nepotrebna, katere načrt se je itak že opustil vsled odločnega nasprotovanja ameriške vlade.

Ugovori zastopnika Romunije

PARIZ, 9. Pariška izdaja lista «New York Herald» javlja, da je vsled protesta romunskega delegata na plenarni seji finančne konference proti odstotkom, določenim Romuniji s speyerskim dogovorom, obljubil minister Clementel Bratianuju, da se bo ta del poročila na novo proučil

Nemčija zavrača francoski načrt

za začasno trgovinsko pogodbo

BERLIN, 9. Tredelenburg, načelnik nemške trgovinske delegacije v Parizu, je sinoči odpotoval iz Berlina v Pariz. «Vossische Zeitung» zatrjuje, da se je nemška vlada na dolgo posvetovala ž njim ter sklenila, da ne bo sprejela francoskega načrta za začasno trgovinsko pogodbo, ter dostavlja, da — akoravno se bi pogajanja nadaljevala pod vodstvom Tredelenburga — bo z 11. t. m. stopila v veljavo autonomna carinska tarifa na obeh straneh brez nikakih olajšav.

Čehoslovaški Rusi se vračajo v domovino

PRAGA, 9. Glasom statistike sovjetske misije v Pragi je odšlo tekom l. 1924 iz Čehoslovaške v sovjetsko Rusijo 1622 oseb, ruskih državljanov. So to večinoma izobraženci, ki hočejo v svoji domovini delovati na kulturnem polju.

Tolpa mednarodnih žeparjev v zrakoplovu

Tatinske operacije na Silvestrovo v Berlinu

BERLIN, 9. Danes je bila tukaj aretirana tolpa mednarodnih žeparjev. Izpovedali so, da so prišli iz Gdanskega z letalom. Najeli so letalo, da dospejo pravočasno v Berlin in da izvedejo tu več tatinskih operacij na Silvestrov večer. Pripomnili so, da se je zračna vožnja precej izplačala, kajti v Berlinu so na Silvestrov večer pokradli več dragocenih predmetov.

DNEVNE VESTI

Posledice preganjanja tiska

Posledice pritiska, ki ga izvršujejo prefekti posameznih pokrajin na opozicijonalno časopisje, so bile že v tej kratki dobi (od zadnjega Mussolinijevega govora sem) naravnost porazne. Pritisk je naperjen posebno proti republikanskemu tisku. Glavnemu glasilu republikanske stranke «La Voce Repubblicana» je rimski prefekt odpovedal priznanje odgovornega urednika. V smislu kr. odloka o tisku, ki je bil izdan v mesecu juliju lanskega leta in na podlagi katerega se vrši ves sedanji pritisk na opozicijonalne liste, pomeni ukrep rimskega prefekta, da «Voce Repubblicana» ne bo mogla več izhajati. Omenjeni odlok vsebuje namreč tudi določbo, da ima prefekt pravico odreči potrditev novega odgovornega urednika vsakemu listu, ki je bil dvakrat posvarjen, kar se je republikanskemu glasilu tudi zgodilo, nakar mu je prefekt preklical priznanje odgovornega urednika, seveda z namenom, da mu novega ne potrdi. Ker pa mora imeti vsak list odgovornega urednika in drugače sploh ne sme izhajati, pomeni preklic potrditve obustavo izhajanja, torej popolno odpravo dotičnega lista.

Da je vlada naperila najhujši pritisk ravno proti republikanskemu tisku, to dejstvo ima svoje politične razloge. Minist. predsednik je v svojem govoru opoziciji izrecno očital, da sloni na republikanski podlagi. Mussolini hoče namreč izrabiti monarhično čustvo v prid stvari fašizma in s tem preprečiti, da bi opozicija, ali vsaj en njen del (n. pr. liberalci) mogel izrabiti monarhijo proti fašizmu. Obenem pa — in v tem je bistvo njegove poteze — je za g. Mussolinija velike taktične važnosti, da nastopa kot odločen branitelj monarhije, ker si na ta način zavaruje hrbet proti eventuelnemu nastopu armade in pade istočasno tudi vsak razlog za posezanje v dogodke s strani krone.

Preganjanje tiska pa je rodilo tu pa tam tudi komične posledice. Nekateri listi priobčujejo suha poročila brez vsakih komentarjev. Edina obela je pripomba: Komentar je prepovedan. Drugi listi se norčujejo s tem, da delajo dovtipe z vsebino lista. Tako objavlja neki list na uvodnem mestu (kjer navadno stoji politični članek) daljše odstavke iz prve knjige svetega pisma stare zaveze, na koncu z naznanilom «Dalje». Drugi listi pa pišejo na najvažnejših mestih o dogodkih v Aziji, Južni Ameriki itd., medtem ko so domači italijanski dogodki le mimogrede omenjeni. Zanimiva je zadnja številka rimskega politično-satiričnega lista «Il Becco Gialo». Na prvi strani primaša poučne slike in nasvete o modi (kako se ohrani lepota obraza, kako se je treba česati, obleka za gledališče). Na drugi strani so slike glavnih palač v Rimu z zgodovinskimi pripombami; tretja stran je posvečena strokam, a na četrti strani se nazorno uči, kako se kuha, kako se pripravljajo razne jedi itd.

„Piccolovo" zanimanje za dogodke v slovanskem taboru

«Piccolo» se nadalje bavi z bojem med — kakor pravi — «slovenskimi nacijonalisti in klerikalci». V včerajšnjem tozadevnem članku pripoveduje — in to nas posebno zanima v dolgem besedičenju —, da je bil trenutek, ko je Šček — ta «leader klerikalcev — začel pogajanja za vstop njegove stranke v italijansko popolarsko stranko. To pa z namenom, da bi se prvi, računajoč z danimi resničnostmi, uveljavljala v življenju države in s tem na najinteligentnejši način služila interesom in gospodarskemu preporodu slovanskega prebivalstva v novih mejah Italije!

Po tem poklonu pred g. Ščekom pa dostavlja «Piccolo» svoja očitanja, nekoliko manje prijazna za tega slovenskega tribuna in njegove pristaše. Meni namreč, da tudi slovenski popolari sledijo mamljenjem nacionalizma in da so zadnje volitve ustanovili enotno fronto z nacijonalisti. Tega dogovora pa da se slovenski popolari niso držali nič kaj disciplinirano, vsled česar da je bil nosilec liste dr. Wilfan v nevarnosti, da ne bo izvoljen.

«Piccolo» priznava na to, da zasleduje ta boj radi njegove pomembnosti za pokrajino. (Citaj: za italijansko stran!) Pravi pa, da hoče «Edinost» izrabljati to njegovo zanimanje, da bi prisilila slovanski stranki k združitvi. Dostavlja, da tudi on sam dobro ve, da so Slovani v mejah Italije združeni kot en mož, ko gre za brambo narodnih pravic in narodne časti.

Dalje piše «Piccolo» na naslov gg. Ščeka in dra. Besednjaka, da morejo Slovani v Italiji pač pričakovati elementarnega spoštovanja njihovega jezika, toda še le potem ko sprejmejo sedanje stanje stvari iskreno in brez vsakih zahrbtnih misli. Tu pa sledi grenka krogljica za «slovanske pravice». «Piccolo» jim namreč ne veruje, da so prežeti od takega spoznanja. Dokaz za to mu je zadnji Besednjakov govor v rimski zbornici!

V spopolnitev svojih izvajanj objavlja «Piccolo» v nadaljevanju daljši pogovor z neko «ugledno osebo iz slovenske popolarske stranke», ki mu je poverila naziranje vodilnih krogov slovenskega popolarizma.

S «Piccolovimi» izvajanji kakor tudi z izvajanji one «ugledne osebe iz slovenske popolarske stranke» se bomo obširneje bavili v jutrišnji številki našega lista.

— **Iz krogov državnih upokojencev.** Pišejo nam: Razširila se je govorica, da smo mali državni upokojenci zahtevali od vlade predvojno pokojnino v zlati valuti in da s tem oviramo delo vodstva društva državnih vpokojencev, ki si prizadeva, da bi doseglo likvidacijo zastankov na znanih odbitkih. Predvsem moramo poudariti, da do sedaj nismo predložili vladi nikake take prošnje. Ako pa imamo namen zahtevati ob pravem času od vlade, da se nam prizna pravica do pokojnine v znesku, ki bo odgovarjal resnični vrednosti predvojne pokojnine, je to, ker smo prisiljeni tako postopati. Ako hočemo dokazati, da imamo pridobljeno pravico do likvidacije pokojnine sploh in istotako do primernih poviškov, je pač potrebno, da se ta naša pravica določi s popolno natančnostjo. Ni pa mogoče dokazati pravice, ako se ne določijo njene meje. In ako hočemo dokazati našo pravico do penzije, moramo natančno določiti njen znesek. Ta znesek pa odgovarja ravno resnični vrednosti predvojne pokojnine (100 predvojnih kron = 105 predvojnih lir = 105 švicarskih frankov = 480 lir v papirju).

Šele ko dokažemo to pravico in se nam prizna, bomo mogli z večjim uspehom zahtevati povišek v mejah te naše pravice. Brez opore take dokazane pravice bi se nam znala pokojnina skrčiti do najnižje mere. Dejstvo je, da so se nam prejemki do sedaj vedno nižali in ne višali. Vse to pa zato, ker so kompetentni činitelji napačnega mnenja, da sloni naša pokojnina le na nekaki milosti s strani vlade. Ne zahtevamo likvidacije v zlati valuti, pač pa pravičen povišek pokojnine v mejah naše pravice in v kolikor to dovoljujejo državne finance. Ako nam vlada ne more likvidirati 480 lir za 100 predvojnih kron, naj nam likvidira vsaj v višini 300 lir (kakor dela Avstrija) in hvaležni ji bomo.

— **Sprememba na argentinskem konsulatu v Trstu.** Ker je bil dosedanji argentinski konsul Don Martin A. Etchevery premeščen, je prevzel posle konsulata tajnik g. I. L. Sobbraro, kateremu je bilo dovoljeno začasno izvrševanje konsularskih poslov, dokler bo imenovan nov konsul.

— **Preiskava v sedežu republikanske stranke.** Včeraj zjutraj so varnostni organi izvršili zelo natančno preiskavo v stanovanju tukajšnjih glavarjev republikanske stranke gg. Angela Scocchi in Nina Wodiska, glavnem uredniku republikanskega glasila «L'Emancipazione». Posebno natančna, a brezuspešna, je bila preiskava pri g. Ccocchi. Istotako je bila neuspešna v sedežu republikanske stranke.

— **Važno za avstrijske izseljence.** V Četrtkovi številki smo med brzojavkami poročali, da so oblasti v Freemantle-u (Avsralija) zabranile izkrcanje tridesetim izseljencem, ker niso imeli pri sebi predpisane vsote denarja. Danes pa prinaša Reuterjev dopisni urad brzojavko iz Melbourne-ja, ki pravi, da počenši s 1. aprilom 1925 se ne bo smel izkrcati v Avstraliji noben izseljenec, ki ne bo dokazal, da ima 40 šterlingov.

— **Velik požar na sinjem vrhu.** Selo Sinji vrh v Belo Kranjini je prošlo soboto doletela katastrofalna nesreča; izbruhnil je požar, ki je uničil večji del vasi. Zgorelo je 25 poslopij. Škoda je ogromna in tembolj občutljiva, ker lastniki uničenih poslopij večinoma niso bili zavarovani. Požar se je vsled močnega vetra naglo širil; ogorke slame je nosil veter tja do Vinice, ki je oddaljena skoraj devet kilometrov. Na pomoč je prihitela požarna bramba iz Vinice; a gasilno akcijo je silno oviralo pomanjkanje vode. Pogled na pogorišče je bil nadvse žalosten: zgorelo je žito, obleka, pohištvo in gospodarsko orodje. Zažgali so baje otroci. Pomoč težko prizadetim pogorelcem je nujna.

— **Zanimiv nebesni pojav.** Kakor poročajo iz Maribora, so tamkaj na praznik sv. Treh kraljev ob šestih zvečer v severovzhodni smeri opazovali zanimiv nebesni pojav. Na nebu je žarela zvezda, skoraj še enkrat večja kakor Mars. Mahoma so začeli od zvezde padati utrinki rdečerumenkaste barve, podobni raketi. Zvezda je završala proti horicontu in izginila. Ves pojav je trajal približno šest minut.

Društvene vesti

ZADNJA REPRIZA «SCAMPOLA».

Jutri, v nedeljo, uprizori Čitalnica pri Sv. Jakobu zadnjič to zanimivo Niccodemijevo trodejanko, ki je že dvakrat napolnila šentjakobsko dvorano in ki je slavila pred kratkim redek jubilej svoje tisoče uprizoritve na italijanskem odru. Opozarjamo na prireditev posebno tiste, ki niso mogli priti pri premieri do sedežev. Igra se začne ob 8. uri zvečer. V glavnih ulogah igrajo gđna Hervatinova in g. Terčič, glro režira A. Sirck. Predprodaja vstopnic se vrši v nedeljo od 10—13 v dvorani DKD Campo S. Giacomo 5.

— «**Čitalnica**» nocoj ob 20.15 aranžirana vaja za «Pogumnega kroačka». Vsi točni!»

— **S. D. Adria — Sv. Ivan.** V pondeljek 12. t. m. točno ob 20.30 redni sestanek. Članice in člani so naprošeni, da se polnoštevilno udeleže sestanka z ozirom na to, da se bodo razdelile izkaznice za leto 1925.

— **Pevski zbor «Glasbene Matice».** Nocoj ob 19. uri bo pevska vaja za ženski zbor, ob 20. uri za moški zbor.

— **S. K. «Jadran» Herpelje-Kozina.** V nedeljo dne 11 tek. m. točno ob 2.30 pop. tekmuje S. K. «Jadran» proti S. D. Adria revanšno tekmo na sportnem prostoru «Jadran-a».

Iz tržaškega življenja

— **Samomor krojača.** Včeraj zjutraj okoli 7. ure so bili ljudje, ki so šli po ulici Cavana, priče pretresljivemu prizoru. Na oknu tretjega nadstropja v hiši št. 7, ki se je nenadoma odprlo, se je prikazal napol oblečen mož, se vzpel pokoncu, obstal za hip ter skočil. Še en trenotek in njegovo truplo je z zamolklim ropotom treščilo na kameniti tlak. Navzočnim je zastala kri v žilah spričo pretresljivega prizora; končno so prihiteli k neznancu, ki je obležal nezavesten v luži krvi; bil je smrtnonevarno poškodovan. Nesrečnik je imel zavezan čez oči črn prt; očividno se je bal, da bi mu v odločilnem trenutku ne odpovedal pogum za obupni korak. Medtem ko so ljudje dvignili moža, da bi ga prenesli v bližnjo lekarno, je prihitela vsa prestrašena neka žena, ki ga je spoznala za svojega moža 56letnega krojača Jakoba Cappellanija, stanujočega v ulici Cavanašt. 7. Nesrečnik je skočil skozi okno svojega stanovanja.

Kmalu potem je dospel zdravnik rešilne postaje, ki je namah uvidel, da je stanje Cappellanija obupno; imel je tako udrto črepinjo, da mu je izstopila možganska masa; poleg tega je zadobil pri strašnem skoku tudi težke notranje poškodbe. Nesrečnik je bil prepeljan v mestno bolnišnico, toda kmalu po prihodu se je pričel boriti s smrtjo in okoli 10. ure je izdihnil, ne da bi prišel k zavesti.

Kakor je izpovedala njegova soproga, si je Cappellani vzel življenje radi neke bolezni, ki jo je smatral za neozdravljivo. V zadnjem času je bil radi te nadloge zelo potrt, vendar ni nihče slutil, da namerava tako strašen korak.

— **Človeški plod v omotu.** Včeraj zjutraj sta dva orožnika našla v vrtiču na trgu S. Giovanni velik omot. Ko sta ga odprla, je prišlo na dan neodraslo trupelce novorojenčka moškega spola. Trupelce je bilo prenešeno v mrtvašnico mestne bolnišnice, kjer so zdravniki ugotovili, da gre za 6 mesecev star človeški plod.

— **Miljone je iskal.** Sinoči okoli 20. ure je prišel na kveturo mlad mož ter pričel v eni sapi pripovedovati prvemu agentu, na katerega je naletel, naj mu pomaga najti milijone, ki so mu ijh skrili njegovi sovražniki. Agent je debelo pogledal prišleca, vendar ga je spremil k uradniku. Ta je kmalu spoznal, da mož ni pri čisti pameti, zato ga je hotel zlepa odpraviti. Toda neznanec je trdovratno trdil svojo in naposled, ko je videl, da mu nočejo ustreči, je pričel vpiti in razgrajati: Končno je uradnik poklical na pomoč zdravnika rešilne postaje, ki je dal nesrečnika prepeljati v opazovalnico. Mož je 32-letni **Josip Mica, stanujoč v ulici S. Michele št. 17.**

Vesti z Goriškega

— **Dornberg.** («Peterčkove poslednje sanje») na dornberškem odru). Ta igra, ki je dosegla pri prvih dveh predstavah popoln uspeh in ki je navdušila naše malčke pri tretji predstavi, tako da si bodo že čez dolga leta pravili o njej — pride v četrtič in zadnjič na naš oder v nedeljo 11. t. m. ob 3 in pol pop. Glavno vlogo Peterčka igra devetletna deklica Pavlicova, ki si je s svojim nastopom osvojila vsakega gledalca. Kljub za nas izredni 3-kratni uprizoritvi vlada med domačini in sosedi veliko zanimanje in želja po zopetni ponovitvi te lepe mladinske igre. Zato prijatelji, ki ste samo čuli o «Peterčkovih poslednjih sanjah» — nasvidenje! — «Čitalnica» - Dornberg.

— **Idrija.** Slovenski kvartet iz Ljubljane, je na svoji umetniški turneji po Julijski Krajini, priredil tudi v našem mestu 6. januarja tek. leta koncert, ob 20. uri v veliki dvorani hotela Didič. Na sporedu so bile sledeče pesmi: 1) L. Vinci: Zvezde žarijo. 2) Vasilij Mirk: a) Na trgu, b) Jutro c) Katrica. 3) a) Oskar Dev: Tihi veter, b) Risto Savin: Kosa. 4) A. Foerster, a) Milica, b) Spak. 5) Jos. Prohazka: a) Moravska narodna, b) Josip Michl: Atila in Ribič. 6) Emil Adamič: a) Kregata se baba in devojka, b) Enkrat pridi še draga, c) Janko Ravnik: Kam si šla mladost. 7) France Marolt: Narodne pesmi, a) Oj tam za goro. b) Jaz pa 'mam konjča, c) Soldaški boben.

Člani kvarteta gospodje: Svetozar Banovec, Silvan Pečenko, Ivan Završau in Drago Zupan so svojo nalogo sijajno rešili. Podajali so nam točko za točko s tako popolnostjo, kakor je do sedaj mi pač nismo bili vajeni. Navdušenje občinstva se kar ni hotelo poleči. Vsled obširnega sporeda so ponavljali samo: «Zvezde žarijo» in «Soldaški boben» katerega krasno izvajanje nam bo ostalo še dolgo v spominu. Občinstvo je napolnilo dvorano do zadnjega kotička, kljub temu da je bil koncert šele prejšnji dan napovedan, ker je kr. podprefektura do zadnjega odlašala z dovoljenjem. Koncert je posetilo tudi precejšnje število tu živečih Italijanov, ki so se istotako divili lepi slovenski pesmi. Nepotrebno se nam zdi pisati obširnejšo oceno; dovolj je da izražamo splošno željo občinstva: Biti še mnogokrat deležni takega umetniškega užitka!

Borzna poročila.

DEVIZE: Amsterdam od 960.— do 970.—; Belgija od 117.— do 119.—; Pariz od 127.50 do 128.—; London od 114.10 do 114.40; New York od 23.80 do 23.9[illegible]; Španija od 385.— do 345.—; Švica od 462.— do 464.—; Atene od 42.— do 44.—; Berlin od 5[illegible] do 572.—; Bukarest od 12.— do 12.50; Praga od 71.50 do 72.—; Ogrska od 0.0330 do 0.0[illegible]; Dunaj od 0.0332 do 0.0342; Zagreb od 42.40 do 42.80.

VALUTE: Avstrijske krone od 0.0330 do 0.0340; dinarji od 42.25 do 42.60; dolarji od 23.70; do 23.85; novci po 20 frankov od 91.50 do 92.50 funt šterling od 114.— do 114.30.

Benečijske obveznice 79.90.

Posiano*)

Vedno novi dohodi

Pohištva

modernega in solidnega po brezkonkurenčnih cenah.

:: M. STEINER ::

D. z o. z. 48

Via Geppa št. 15 in št 17

Zaloga v prosti luki brez carine.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko kolikor mu zakon veleva.

Mali oglasi

POZOR! Kupujem železo, arhivni papir, kovine in cunje od 80 do 1.10. Skladišče Sklavnik, via Rigutti 3. Dvignjeno na domu. 41

PRILIKA! Prodajalna v Nabrežini, popolno opremljena, razsvetljava in steklene omare, se proda za L 1600. Pisati na: Vodopivec, Settefontane 24, manufakturna trgovina v Trstu. 50

LEPA HIŠA z posestvom, trgovino in tobakarno na prometnem kraju, se proda po nizki ceni. Naslov pri upravništvu. 51

PRODAJALKA, mešane stroke, z znanjem italijanskega slovenskega in nemškega jezika ter knjigovodstva, želi premeniti službo. Ponudbe pod «Vestna» na upravništvo. 52

TRGOVINA JESTVIN, zelenjave in sadja, visoka 6.50, dolga 7.50 za 4.50, se proda radi selitve. Naslov pri upravništvu. 49

PRODAM po izredni ceni več miz, pripravnih za gostilno in stekleno omaro, pripravno za prodajalno ali mlekarno. Rigutti 3 42

VOZNIKA, neoženjenega za prevažanje raznovrstnega blaga iz kolodvora v prodajalno sprejme Karlo Šiškovič v Herpeljah — Kozni. Hrana in pranje perila pri družini. Plača po dogovoru. 37

V NAJEM se odda pod zelo ugodnimi pogoji trgovina in pekarija v večjem kraju na deželi. Ponudbe pod «Trgovina» na upravništvo. 40

BILANCIST, izkušen, sposoben v slovenskem in italijanskem jeziku, za raznovrstno blago se išče. Plača po delu. Naslov pri upravništvu. 43

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slavec, Via Giulia 29. 1602

Išče se

gospodična ali gospa

vešča slovenščine in italijanščine v govoru in pisavi, pridna tipkarica, za notarsko pisarno na deželi. 109

ALOJZIJ POVH

urar in zlatar

Piazza Garibaldi 2, I. n. Tel. 3-29

Lastna tovarna in delavnica. Prodaja, kupuje, popravlja vsakovrstne predmete. — Korist vsakega je, da se prepriča o cenah. 62

URARNA-ZLATARNA **F. BUDA**

Trst — Corso Garibaldi 35

(Podružnica Via Scalinata 1)

Kupuje krone, goldinarje, staro zlato, briljante in plačuje po najvišjih cenah.

Razpolaga z veliko izbero vseh zlatih predmetov 14 in 18 karatnih, briljantov, dijamantov, srebrnine in ur po **najnižjih cenah.** (55)

Zlato, srebro, krone, platin, zobovje 56

kupuje

Zlatarna ALBERT POVH

Trst, Via Ma zini 46

Najvišje cene plačujem za

KOŽE

kun, zlatic, lisic,

dihurjev, vider, jazbecev, mačk veveric, krtov, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10

II. nadstr., vrata 16 (32)

Sprejemajo se pošiljatve po pošti.

Nekatere ponudbe naše prodaje ob

PRILIKI

sestave

INVENTARJA

Nogavice,	ženske, v raznih barvah	L 2.60	**Tennis,**	enotne barve, 55 cm	L 2.20
Nogavice,	moške, trpežne	„ 1.20	**Ratiné**	(Pirenei) enotne barve, 70 cm	„ 4.90
Srajce,	moške z ovratnikom zase	„ 19.—	**Velour,**	gratè, volnen, črn, 140 cm	„ 7.50
Ovratnice,	svilene	„ 2.50	**Drap**	de dame, barvan, 120 cm	„ 16.50
Naramnice,	svilene L 6.50 bombažaste	„ 3.50	**Crêpe de Chine,**	95 cm	„ 15.—
Rokavice,	ženske, usnjate	„ 5.—	**Lamè,**	80 cm	„ 17.—
Rokavice,	tricot	„ 3.90	**Maje**	(podsuknjice) težke, z rokavi	„ 7.80
Rokavice,	moške, usnje kenguru	„ 15.—	**Maje**	(podsuknjice) volnene	„ 9.50
Culottes	(ženske hlače)	„ 9.50	**Maje**	moške, kosmate	„ 6.90

Oblečice, Jopice, tricot volnen in bombažast s 50% popustom

Ta prodaja konča s 15. t. m.

ÖHLER

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA (213)

Roman.

«Bog daj, da se to ni zgodilo!» je vzdihnil Mazey silno prestrašen vkljub svoji pijanosti. «Če je njegova milost nocoj hodila po hiši, tedaj bo morala umreti.»

Magdalena je namreč posteljo pomaknila zopet k durim in nobena sled na odeji ni izdajala, da bi kdo črez posteljo ven skočil. Bilo je jasno, da ni admiral zapustil svoje sobe. Pomirjen je nadaljeval veteran svoje guganje po hodniku do stremljenja.

Takoj po solnčnem vzhodu je Magdalena čula, da je nekdo ključ obrnil v ključavnici. Duri so se odprle in na pragu se je prikazal Mazey.

«Kako je z vami?» je vprašal s pomenljivim kimanjem, «ali je bila vaša vest dovolj mirna, da ste mogli spati?»

«Nisem spala,» je odgovorila Magdalena. «Nič ne vem, kaj se je z menoj godilo, da ste me pustili in zaprli duri. Bržkone sem se onesvestila. Ne mučite me zopet, Mazey, tako sem bolna in trudna. Kaj hočete od mene?»

«Povedati vam hočem nekaj resnega,» je govoril z neomajno svečanostjo. «Pazite na moje besede, vi mlada ženska, ponižati se hočem.»

Magdalena se je prestrašena umaknila v ozadje sobe.

«Poznam svojo dolžnost napram njegovi milosti admiralu» je nadaljeval starec, kažoč s svojo težko roko v ono smer, kjer je ležala soba njegovada gosopda, «toda ne morem si misliti, čemu bi pričal proti vam, vi mlada punica vi. Vaša postava mi je ugajala, ko ste prišli v hišo in ne morem kaj za to, če mi še ugajate, dasiravno ste zagrešili vlom in ste zakrivljeni kot greh. Svoj živi dan sem s prizanesljivim pogledom motil lepa dekleta, zdaj pa je prepozno, da bi jih s strogim. Sedaj mi je sedeminsedemdeseta ali oseminsedemdeset let, ne spominjam se natančno. Sem že stara odslužena ladja z odprtimi špranjami in zamašenimi pumpami in voda smrti narašča v meni naglo. Sem največji grešnik v okolici, izvzemši črevljarja, ker on je mlajši in bi mogel take reči bolje razumeti. Toda skratka, jaz hočem iti v grob s prizanesljivim očesom za mlada dekleta. Dovolj sramotno zame, si mlada Izabela, dovolj sramotno.»

Njegove oči so pri tem mežikale poredno kot nekdaj. Magdalena je stopila korak naprej in hotela govoriti, toda slovesno ji je odkimal z roko.

«Ne semkaj, sem itak dovolj pokorjen. Moja dolžnost je, da sporočim admiralu vse, in to tudi napravim. Toda če jo hočete odkuriti, predno napravim svojo ovadbo in predno se sestane sodišče, tedaj se hočem ponižati in pustim vas ubežati. V Ossoriju je danes semenj in Dawkes vas v teku četrt ure popelje tja, če mu jaz rečem. Poznam svojo dolžnost, toda proti mladim lepim dekletom ne morem biti trdosrčen.»

Magdaleno je ta nepričakovani obrat silno ganil.

«Vi ste zelo dobri z menoj, Mazey», je rekla; ali mi daste minuto časa za pomislek?»

«Da,» je rekel starec in šel iz sobe.

Zunaj je nadaljeval svoja razmotrivanja o ženskah.

Magdalena je prišla prej do zaključka, kakor si je predstavljala.

Če bi ostala v hiši, je imela samo dve poti na izbiro: ali bi morala utajiti Mazeyevo ovadbo s tem, da zvrne vse na njegovo pijanost, ali pa udati se usodi. Toda starca ji je bilo preveč žal, da bi ubrala prvo pot, ki pa je bila poleg tega zelo dvomljive vrednosti. V drugem slučaju bi morala biti pripravljena na to, da jo takoj odpuste in morda še na kaj hujšega. Čemu bi se izpostavljala javni sramoti pred deklami, ki so jo sovražila? Nesrečni slučaj ki ji je iztrgal pismo, ko ga je imela že v rokah, se ni dal več popraviti.